

Prof. dr. Josip Adamček (1933-1995)

Upravo kad smo se spremali da ovaj broj "Radova Zavoda za hrvatsku povijest" predamo u tiskaru primili smo vijest da je u Zagrebu je u 63. godini života iznenada preminuo akademik Josip Adamček, redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i dugogodišnji predstojnik našeg Zavoda.

Profesor Adamček rođen je 1933. u Vuki kraj Osijeka, gdje je završio osnovnu školu. Gimnaziju je polazio u Slavonskoj Požegi, a potom u Osijeku gdje je 1953. i maturirao. Povijest i filozofiju diplomirao je 1959. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Dvije godine kasnije zaposlio se kao asistent na Katedri za hrvatsku povijest spomenutog fakulteta, na kojoj je djelovao sve do smrti.

Doktorat iz područja povijesnih znanosti profesor Adamček postigao je 1977. obranivši disertaciju pod naslovom "Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII. stoljeća" koja je u proširnoj i bitno dopunjenoj verziji objavljena 1980. godine. U ožujku 1978. izabran je za docenta, a u listopadu iste godine za izvanrednog profesora. Ubrzo nakon toga promoviran je u zvanje redovnog profesora. Sredinom osamdesetih godina postao je izvanrednim, a početkom devedesetih redovitim članom HAZU.

Od kraja sedamdesetih pa sve do kraja osamdesetih godina profesor Adamček obavljao je mnoge funkcije. Osim što je nekoliko je godina bio glavnim urednikom časopisa "Kaj" te predsjednikom "Kajkavskog spravišća", od 1977. do 1981. bio je predsjednik Saveza povijesnih društava Hrvatske (danas Društvo za hrvatsku povijesnicu). Tijekom 1977. godine povjereno mu je i mjesto predstojnika Odjela za hrvatsku povijest Centra za povijesne znanosti, danas Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta. Tu dužnost profesor Adamček požrtvovno i samozatajno obavljao je punih osam godina.

Težište znanstveno-istraživačkog rada pokojnog profesora Adamčeka bili su agrarni odnosi i društveni pokreti seljačkih slojeva u razdoblju od kasnog srednjeg vijeka do ukidanja feudalnih odnosa godine 1848. O toj temi profesor Adamček objavio je od kraja šezdesetih do sredine devedesetih godina velik broj članaka i rasprava po historijskim časopisima u zemlji i inozemstvu. Dio tih radova sakupio je i objavio u knjizi "Bune i otpori. Seljačke bune u Hrvatskoj u XVII. stoljeću" (Zagreb, 1987). Rezultat njegovih tridesetgodišnjih napora su i dvije monografije. Osim već spomenutih "Agrarnih odnosa u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII. stoljeća", koja će još godinama funkcionirati kao polazna osnovica za istraživanje društvenih i gospodarskih problema ranog hrvatskog novovljekovlja, tu je i monografija pod naslovom "Seljačka buna 1573." (Zagreb, 1968) u kojoj je fenomen poznate seljačke pobune nastojao interpretirati prvenstveno sa stajališta gospodarskih odnosa.

Radovi profesora Adamčeka nastali su kao rezultat dugogodišnjeg marljivog rada u domaćim i inozemnim arhivima, napose bečkim i budimpeštanskim. Dio goleme količine izvora koji je prošao kroz njegove ruke profesor Adamček je godinama redovito objavljivao u središnjim hrvatskim arhivskim i historijskim časopisima. U suradnji s prof. dr. I. Kampušem publicirao je "Popise i obračune poreza u Hrvatskoj u XV. i XVI. stoljeću" (Zagreb, 1976), a zajedno s dr. J. Kolanovićem, J. Barbarićem, A. Lukinovićem i V. Šojatom izdao je zbirku izvora "Seljačke bune u Hrvatskoj u XVII. stoljeću" (Zagreb, 1987).

Više od četvrt stoljeća profesor Adamček predavao je studentima i postdiplomantima na zagrebačkom Filozofskom fakultetu. Svi oni, a napose njegovi kolege i prijatelji, zaržat će ga u sjećanju kao marljivog istraživača, korektnog i ugodnog suradnika, a nadasve kao iskrenog, otvorenog dobronamjernog čovjeka.

Na znanstveni opus profesora Adamčeka opširnije ćemo se osvrnuti u idućem broju, u kojem ćemo objaviti i njegovu bibliografiju.

Ivo Goldstein - Mario Strecha

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST

INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY

INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOVI

28

ZAGREB

1995.

Izdavač: **ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST**
FILOZOFSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

REDAKCIJA:

Branka BOBAN, Neven BUDAK, Mirjana GROSS, Franko MIROŠEVIĆ,
Štefica POPOVIĆ, Nikša STANČIĆ, Božena VRANJEŠ-ŠOLJAN

UREDNIČKI KOLEGIJ:

Ivo GOLDSTEIN, Dragutin PAVLIČEVIĆ, Mario STRECHA

IZVRŠNI UREDNIK:

Mario STRECHA

Adresa uredništva: Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet
Zagreb, Krčka ul. 1

tel.: 385 01 519 044 fax: 385 01 513 834

Časopis izlazi jednom godišnje. Izdavanje časopisa sufinancira Ministarstvo
znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

Rješenjem Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu fizičku i tehničku
kulturu SR Hrvatske br. 6859/1 od 5. X. 1982. časopis "Radovi" oslobo-
đen je plaćanja poreza na promet proizvoda.

Časopis je registriran u Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike
Hrvatske pod br. UP-547/2-84-1984.

ZA IZDAVAČA:
Ivo GOLDSTEIN

DESIGN NASLOVNICE:
Iva MAKVIĆ

**PRIJEVOD SAŽETAKA NA
NJEMAČKI JEZIK:**
Marina DENONA-KRSNIK

PRIPREMA ZA TISAK:
Hrvoje STANČIĆ

TISAK:
KRATIS
Vrapčanska 15, Zagreb

Tiskanje završeno u siječnju 1996. godine